

BBC-004-014109-014110 Seat No. _____

B. Ed. (Sem. I) (CBCS) Examination

July - 2021

EC-7 : HISTORY METHOD

EC-8 : GEOGRAPHY METHOD

(New Course)

Faculty Code : 004

Subject Code : 014109-014110

Time : Hours]

[Total Marks : 35

EC-7 : HISTORY METHOD

- સૂચના : (1) તમારા ઉત્તરો મુદ્દાસર લખો.
(2) અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.

1 નીચે આપેલા 20 M.C.Q. (બહુવિકલ્પી) પ્રશ્નો પૈકી કોઈ પણ 10ના ઉત્તર 15

આપવા : (પ્રત્યેકના 1.5 ગુણ)

- (1) ઈતિહાસના જનકનું બિરૂદ કોને મળેલ છે ?
(A) કાર્લ હયર (B) હેરોડોટસ
(C) મેસ્લો (D) આર. સી. મજુરદાર
- (2) ઈતિહાસના એકમોમાં કયા દેશના ઈતિહાસને મહત્વ આપવામાં આવ્યું છે ?
(A) ઈંગ્લેન્ડ (B) આફ્રિકા
(C) અમેરિકા (D) ભારત
- (3) “અહીં એક જ ઈતિહાસ છે અને તે માનવનો ઈતિહાસ.” આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે ?
(A) રવીન્દ્રનાથ ટાગોર (B) જવાહરલાલ નહેરુ
(C) સીસેરો (D) વી. ડી. ઘાટે

- (4) ઈતિહાસનું શિક્ષણ વિદ્યાર્થીની કઈ-કઈ શક્તિઓનો વિકાસ કરે છે ?
- (A) કલ્પના (B) તર્ક
(C) સ્મરણ (D) તમામ
- (5) ઈતિહાસના અભ્યાસથી સંસ્કૃતિ વિશે શું જાણી શકાય છે ?
- (A) વિકાસક્રમ (B) નિર્બળતા
(C) ભૂગોળ (D) એક પણ નહીં
- (6) આજે શિક્ષણનું કેન્દ્ર બિંદુ કોણ છે ?
- (A) શાળા (B) શિક્ષક
(C) વિદ્યાર્થી (D) વાલી
- (7) માઈક્રોટિચિંગનો ઉદ્ભવ ક્યારે થયો ?
- (A) ઈ.સ. 1971 (B) ઈ.સ. 1963
(C) ઈ.સ. 1962 (D) ઈ.સ. 1955
- (8) 'વિદ્યાર્થીઓને નવું જ્ઞાન મેળવવા તત્પર કરી શકાય' એ કયા કૌશલ્યનો હેતુ છે ?
- (A) પ્રશ્નપ્રવાહીતા (B) વિષયાભિમુખ
(C) કા.પા. કાર્યો (D) તમામ
- (9) સમજનો હેતુ વિદ્યાર્થીને કઈ રીતે ઉપયોગી છે ?
- (A) અનુમાન કરતા શીખે (B) સારાંશ રજૂ કરતા શીખે
(C) સ્પષ્ટીકરણ આપતા શીખે (D) તમામ
- (10) સેતુ પાઠનો સમયગાળો કેટલો હોય છે ?
- (A) 5 થી 8 મિનિટ (B) 30 થી 4 મિનિટ
(C) 15 થી 18 મિનિટ (D) 35 મિનિટ
- (11) શિક્ષક કેન્દ્રી પદ્ધતિ શું છે ?
- (A) કથન (B) સ્વાધ્યાય
(C) સેમીનાર (D) (B) અને (C)
- (12) કથન એ કયા વિષયની પ્રાચીન પદ્ધતિ છે ?
- (A) ઈતિહાસ (B) અંગ્રેજી
(C) ભૂગોળ (D) ગુજરાતી

- (13) એક શિક્ષક તરીકે જીવનવૃત્તાંત પદ્ધતિનો લાભ શું છે ?
- (A) ચારિત્ર્યના વિકાસ માટે
 (B) રસને રચી કેળવવા માટે
 (C) વિવિધ વ્યક્તિની તુલના કરવા માટે
 (D) ઉપરોક્ત બધા જ
- (14) નીચેનામાંથી કયું પુસ્તક પ્રશ્નોત્તરી પદ્ધતિથી લખાયેલ છે ?
- (A) રામાયણ (B) ભગવદ્ગીતા
 (C) મહાભારત (D) વેદ
- (15) પ્રો. એ. એલ. હોલકવેસ્ટે આપેલ પદ્ધતિ કઈ છે ?
- (A) પ્રશ્નપ્રવાહીતા (B) કથન
 (C) નિરીક્ષિત અભ્યાસ (D) એક પણ નહીં
- (16) સ્વાઈડ, સિક્કા, બુલેટિન બોર્ડ વગેરે કયા શૈક્ષણિક સાધનો છે ?
- (A) દૃશ્ય (B) દૃશ્ય-શ્રવ્ય
 (C) શ્રવ્ય (D) (B) અને (C)
- (17) ઐતિહાસિક સ્થળો, દિશાઓ, માર્ગો વગેરેની સાચી જાણકારી શેમાંથી મળે છે ?
- (A) ચિત્રો (B) ફ્લુઅન્ટકટ્સ
 (C) નકશા (D) ચાર્ટ્સ
- (18) નીચે આપેલા ચાર્ટના પ્રકારમાં કયો ચાર્ટનો પ્રકાર નથી ?
- (A) જીવન ચાર્ટ (B) સમય ચાર્ટ
 (C) વિકાસ ચાર્ટ (D) ગ્રાફ ચાર્ટ
- (19) એક ચિત્ર કેટલા શબ્દની ગરજ સારે છે ?
- (A) 200 (B) 300
 (C) 500 (D) 1000
- (20) ઈતિહાસનો રંગમંચ શું છે ?
- (A) હિન્દી (B) ગુજરાતી
 (C) ભૂગોળ (D) સામાજિક વિજ્ઞાન

- 2 નીચે આપેલા 8 પ્રશ્નો પૈકી કોઈ પણ 4ના ઉત્તર આપો : 20
- (1) ઈતિહાસ શિક્ષણ દ્વારા 'સાંસ્કૃતિક વારસા'ની સમજ વિશે ચર્ચા કરો.
 - (2) ઈતિહાસ શિક્ષણમાં રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય ધ્યેયનું મહત્ત્વ સમજાવો.
 - (3) ધોરણ-7ના ઈતિહાસના ગમે તે એક પાઠનું સેતુપાઠ આયોજન કરો.
 - (4) માર્કોટિયિંગની સંકલ્પના જણાવી, તેના મહત્ત્વ વિશે ચર્ચા કરો.
 - (5) આધાર પદ્ધતિનો અર્થ આપી તેના ફાયદા જણાવો.
 - (6) નિરીક્ષિત અભ્યાસ પદ્ધતિની ચર્ચા કરો.
 - (7) ઈતિહાસ શિક્ષણમાં શૈક્ષણિક સાધનોનું મહત્ત્વ જણાવો.
 - (8) ચાર્ટર્સ અને ચિત્રનું ઉદાહરણ આપી તેની વર્ગ શિક્ષણમાં ઉપયોગિતા અને મહત્ત્વ સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Write your answers precisely.
- (2) Marks will be deducted for irrelevant matter.

- 1 Answer any 10 out of 20 Multiple Choice Questions given 15
below : (each carries 1.5 marks)

- (1) Who is known as the father of History ?
(A) Karl Hayr (B) Herodots
(C) Meslo (D) R. C. Majurdar
- (2) Which country's history is given importance in the units of history ?
(A) England (B) Africa
(C) America (D) Bharat
- (3) Who gave this definition ? "There is only one history here and that is Human History".
(A) Ravindranath Tagor
(B) Jawaharlal Nehru
(C) Sisero
(D) V. D. Ghat

- (4) What strengths does the teaching of History develop in the students ?
- (A) Imagine (B) Logic
(C) Remembrance (D) All of these
- (5) What can be learned about culture from the study of History ?
- (A) Evolution (B) Vulnerability
(C) Geography (D) None of these
- (6) Who is the centre point of education today ?
- (A) School (B) Teacher
(C) Student (D) Guardian
- (7) When did Micro-teaching come up ?
- (A) 1971 (B) 1963
(C) 1962 (D) 1955
- (8) Students can be motivated to acquire new knowledge "is a subjective of which skill" ?
- (A) Questioning skill (B) Introduction skill
(C) Black Board skill (D) All of the above
- (9) How the purpose of understanding is useful to the student ?
- (A) To learn observation
(B) Learn to summary
(C) Learn to given clarification
(D) All above
- (10) What is the time period for Bridge lesson ?
- (A) 5 to 8 Minutes (B) 30 to 4 Minutes
(C) 15 to 18 Minutes (D) 35 Minutes
- (11) What is the teacher - centered method ?
- (A) Statement (B) Exercise
(C) Seminar (D) Both (B) and (C)

- (12) Statement method is the ancient method for which subject ?
- (A) History (B) English
(C) Geography (D) Gujarati
- (13) What are the benefits of that biography method as a teacher ?
- (A) To develop the personality
(B) To develop the interest
(C) To compare different individuals
(D) All above
- (14) Which of the following book is written in form of questioning method ?
- (A) Ramayana (B) Bhagvat Gita
(C) Mahabharat (D) Veda
- (15) Which method is given Prof. A. L. Holkvest ?
- (A) Questioning method
(B) Statement method
(C) Supervised study
(D) None of these
- (16) Slides, coins, Bulletin Board etc. are which type of educational tools ?
- (A) Visual aids (B) Audio - Visual aids
(C) Audio aids (D) (B) and (C)
- (17) Which of the correct information of historical places, directions, routes etc. ?
- (A) Pictures (B) Fluent kats
(C) Maps (D) Charts
- (18) Which of the following is not type of a chart ?
- (A) Life chart (B) Time chart
(C) Growth chart (D) Graph charts
- (19) One picture is equivalent to how many words ?
- (A) 200 (B) 300
(C) 500 (D) 1000

(20) Which is the theater of History ?

- (A) Hindi (B) Geography
(C) Gujarati (D) Social-Science.

2 Answer any four questions out of the following eight questions :

- (1) Discuss how we develop understanding for 'cultural heritage'. by history education ?
- (2) Importance in National and International Understanding aim's of history education.
- (3) Make a bridge lesson plan any one from the 7th Std. textbook.
- (4) Describe the concept and importance of micro - teaching.
- (5) Give the meaning of resource method and describe its advantages.
- (6) Discuss supervise study method.
- (7) State importance teaching aids in teaching history.
- (8) Give the examples of picture and charts and explain its use and importance in class room.

EC-8 : GEOGRAPHY METHOD

1 નીચે આપેલા 20 M.C.Q. (બહુવિકલ્પી) પ્રશ્નો પૈકી કોઈ પણ 10ના ઉત્તર 15

આપવા : (પ્રત્યેકના 1.5 ગુણ)

- (1) માર્કોટીચિંગમાં શિક્ષણ પછી કયું સોપાન આવે ?
(A) પુનઃશિક્ષણ (B) પ્રતિપોષણ
(C) પુનઃઆયોજન (D) મૂલ્યાંકન
- (2) વર્ષ અઘાપન માટે પૃથ્વીના ગોળાનું કદ-માપ કેટલું હોવું જોઈએ ?
(A) 20 સેમી. (B) 70 સેમી.
(C) 40 સેમી. (D) 90 સેમી.
- (3) સેતુપાઠનો સમયગાળો સામાન્ય રીતે કેટલો હોય છે ?
(A) 35 મિનિટ (B) 5 મિનિટ
(C) 15 થી 20 મિનિટ (D) 40 મિનિટ
- (4) પ્રશ્ન પુછવાની કઈ ક્રિયા અનિચ્છનીય છે
(A) પ્રશ્ન ટુંકો અને સ્પષ્ટ હોય
(B) જેના ઘણા ઉત્તરો મળે તેવો હોય
(C) પ્રશ્નો તર્કબદ્ધ હોવા જોઈએ
(D) પ્રશ્નો ક્રમિક હોવા જોઈએ
- (5) નીચેનામાંથી કયું શૈક્ષણિક સાધન દૃશ્ય નથી
(A) રેડિયો (B) ટી.વી.
(C) કોમ્પ્યુટર (D) કાળુ પાટિયું
- (6) ભૂગોળખંડ આશરે કેટલા ચોરસકુટનું ક્ષેત્રફળ ધરાવતો હોવો જોઈએ ?
(A) 1100 થી 1400 (B) 1000 થી 1200
(C) 1200 થી 1400 (D) 1300 થી 500
- (7) નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ ચાર્ટસના પ્રકારના થતો નથી ?
(A) સમય ચાર્ટ (B) વિકાસ ચાર્ટ
(C) નમુના ચાર્ટ (D) વૃક્ષ ચાર્ટ

- (8) માર્કોટીર્યોગના પ્રણેતા કોણ છે ?
 (A) ડી. કે. પાસી (B) મેડમ મારિયા મોન્ટેસરી
 (C) ક્વાઈટ એલન (D) એલન એડવર્ડ
- (9) વિદ્યાર્થીઓ ભૂગોળ વિષયનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે, એ કયો હેતુ છે ?
 (A) વિશિષ્ટ (B) સામાન્ય
 (C) મૂલ્યાંકન (D) વિશ્લેષણ
- (10) ફ્લેનેલ બોર્ડ બનાવવા માટે કેવા પ્રકારના કાપડનો ઉપયોગ થાય છે ?
 (A) ફ્લાલિન (B) રેશમી
 (C) નાયલોન (D) સુતરાઉ
- (11) ભૂગોળ એટલે.....?
 (A) પૃથ્વીનું જતન કરતો વિષય
 (B) પૃથ્વીનું રક્ષણ કરતો વિષય
 (C) પૃથ્વીનું વર્ણન કરતો વિષય
 (D) એક પણ નહિ
- (12) એક ચિત્ર કેટલા શબ્દોની ગરજ સારે છે ?
 (A) સો (B) હજાર
 (C) દસહજાર (D) શૂન્ય
- (13) પ્રવાસની પૂર્વતૈયારીના તબક્કે નીચેનામાંથી કઈ બાબતનું ધ્યાન રાખશો ?
 (A) સ્થળ પસંદગી (B) વાહન વ્યવહાર
 (C) પ્રવાસન ખર્ચ (D) બધા જ
- (14) નીચેનામાંથી કયુ ધ્યેય ભૂગોળ શિક્ષણનું છે ?
 (A) રાષ્ટ્રીય સમદના વિકાસનું ધ્યેય
 (B) પ્રવાસનું ધ્યેય
 (C) શિક્ષણનું ધ્યેય
 (D) એક પણ નહિ
- (15) ભૂગોળનું શિક્ષણ માનવીને કયા માર્ગે લઈ જવામાં મદદ કરે છે ?
 (A) સહઅસ્તિત્વ (B) શાંતિ
 (C) અવ્યવસ્થા (D) (A) અને (B) બન્ને
- (16) નીચેનામાંથી કયુ સમૂહ માધ્યમ છે ?
 (A) વર્થમાનપશ્નો (B) સામયિક
 (C) (A) અને (B) (D) એક પણ નહિ

- (17) 1887માં કોણે ભૂગોળની વ્યાખ્યામાં માનવનું મહત્ત્વ દર્શાવ્યું ?
 (A) આલ્ફ્રેડ રોબિન્સન (B) આલ્ફ્રેડ મેકીન્ડર
 (C) આલ્ફ્રેડ મેકકોલમ (D) આલ્ફ્રેડ નોબેલ
- (18) શિક્ષણ.....કેન્દ્રી પ્રક્રિયા છે ?
 (A) હેતુ (B) પ્રવૃત્તિ
 (C) કાર્ય (D) રચના
- (19) નીચેનામાંથી કઈ બાબત માટે ભૂગોળ શિક્ષણ મહત્ત્વ ધારવે છે ?
 (A) પોતના પ્રદેશની ઓળખ
 (B) પોતના દેશીન ઓળખ
 (C) પર્યાવરણનો લગતા પ્રશ્નો ઉકેલવા
 (D) આપેલ તમામ
- (20) “બ્રાઝિલની કોફી જાપાન જાય”.... આ વાક્ય ભૂગોળ શિક્ષણનું કયું ધ્યેય દર્શાવે છે
 (A) આંતરરાષ્ટ્રીય સમજના વિકાસનું ધ્યેય
 (B) સાંસ્કૃતિક ધ્યેય
 (C) રાષ્ટ્રીય સમજના વિકાસનું ધ્યેય
 (D) રાષ્ટ્રના આર્થિક વિકાસનું ધ્યેય

2 નીચે આપેલા 8 પ્રશ્નો પૈકી કોઈ પણ 4ના વિસ્તૃતમાં ઉત્તર આપો : 20

- (2.1) ભૂગોળખંડની અગત્યતા અને સજાવટ જણાવો.
 (2.2) ભૂગોળ શિક્ષણનો અર્થ આપી તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.
 (2.3) તમારી પસંદગીના ધો.7ના ભૂગોળના સેતુપાઠનું આયોજન રચો.
 (2.4) નકશાનો અર્થ આપી તેના લાભાલાભ સમજાવો.
 (2.5) રાષ્ટ્રના આર્થિક વિકાસની સમજનું ધ્યેય સમજાવો.
 (2.6) માર્કકોટીર્યોગની ચર્ચા નીચેના મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં કરો :
 (1) સંકલ્પના
 (2) મહત્ત્વ
 (2.7) સંદર્ભોની શૈક્ષણિક અગત્ય સમજાવી વર્ગખંડમાં વર્થમાનપત્રોના ઉપયોગના ઉદાહરણ આપો.
 (2.8) પર્યટન-પ્રવાસનું શૈક્ષણિક મૂલ્ય શું છે ?

ENGLISH VERSION

1 Choose the correct option from the following questions : 15

(any ten)

- (1) Which step does come after teaching in Micro teaching ?
(A) Reteach (B) Feedback
(C) Replan (D) Evaluation
- (2) What is the size of the globe for class teaching ?
(A) 20 cm (B) 70 cm
(C) 40 cm (D) 90 cm
- (3) What is the normal duration of a bridge lesson ?
(A) 35 min (B) 5 min
(C) 40 min (D) 15 to 20 min
- (4) Which action of asking the question is undesirable ?
(A) The question should be short and clear.
(B) There are many answers.
(C) The questions should be logical.
(D) The questions should be sequential.
- (5) Which of the following is not a visual educational tool ?
(A) Radio (B) T.V.
(C) Computer (D) Black board
- (6) How many square feet of the geography room area, approximately ?
(A) 1100 to 1400 sq. feet
(B) 1000 to 1200 sq. feet
(C) 1200 to 1400 sq. feet
(D) 1300 to 1500 sq. feet
- (7) Which of the following is not included in the type of charts ?
(A) Time chart (B) Development chart
(C) Sample chart (D) Tree chart

- (8) Who was the Pioneer of micro - teaching ?
(A) D. K. Passi (B) Madame Maria Montessori
(C) Dwight Allen (D) Allan Edward
- (9) What is the purpose of the students acquiring knowledge of the subject of geography ?
(A) Specific (B) General
(C) Evaluation (D) Analysis
- (10) What type of fabric is used to make flannel board ?
(A) Falallen (B) Silky
(C) Nylon (D) Cotton
- (11) Geography means _____.
(A) A subject which is carrying the earth
(B) A subject which protects the earth
(C) A subject which describes the earth
(D) None of these
- (12) How many words does a picture need ?
(A) Hundred (B) Thousand
(C) Ten Thousand (D) Zero
- (13) Which of the following points to consider in the pre-trip preparation phase ?
(A) Venue selection (B) Vehicle transactions
(C) Travel expenses (D) All
- (14) Which of the following is a goal of geography education ?
(A) The goal of national understanding development
(B) The goal of the trip
(C) The goal of education
(D) None of these
- (15) The study of Geography helps man to take which part ?
(A) Co - existence (B) Peace
(C) Clutter (D) Both (A) and (B)

- (16) Which of the following is a mass media ?
(A) News paper (B) Magazine
(C) Both (A) and (B) (D) None of these
- (17) In 1887, who showed the importance of human in the definition of Geography ?
(A) Alfred Robinson (B) Alfred
(C) Alfred Mccollum (D) Alfred Nobel
- (18) Education is _____ Central Process.
(A) Purpose (B) Activity
(C) Work (D) Composition
- (19) Which of the following is important for Geography Education ?
(A) The identity of one's own region.
(B) The identity of one's own country
(C) To solve environmental issues
(D) All given
- (20) "Brazilian coffee goes to Japan".... this sentence shows which goal of geography education ?
(A) The goal of international understanding
(B) Cultural goal
(C) The goal of national understanding
(D) The goal of economic development of the nation

2 Answer any **four** of the following questions in detail : **20**

- (2.1) Write importance and arrangement of Geography classroom.
- (2.2) Give the meaning of geography education and explain its importance.
- (2.3) Make a plan of Bridge lesson of your choice lesson from 7th Std. Text book.
- (2.4) Give the meaning of map and write its advantages and disadvantages.

- (2.5) Explain aims of understanding of the nations economic growth.
- (2.6) Discuss the micro - teaching with following points :
- (1) Concept
 - (2) Importance
- (2.7) Explain the use of newspaper in classroom and give the importance of resources.
- (2.8) What is the educational value of tourism ?
-